

STÁTNÍ ÚŘAD PRO JADERNOU BEZPEČNOST

**Státní úřad pro jadernou bezpečnost
Senovážné nám. 9, 110 00 Praha 1
Odbor hodnocení jaderné bezpečnosti**

Praha dne: 2. 2. 2017
č. j.: SÚJB/OSKŘaE/2243/2017
Spis. značka: SÚJB/POD/30/2017/1
Vyřizuje útvar: OHJB

Oprávněná úřední osoba: Miloš Nekuža
Tel.: 221624273

USNESENÍ

Státní úřad pro jadernou bezpečnost (dále jen „SÚJB“) ve správním řízení o udělení povolení k provozu jaderného zařízení podle § 9 odst. 1 písm. f) zákona č. 263/2016 Sb., atomový zákon, konkrétně 2. výrobního bloku jaderné elektrárny Dukovany, a o schválení dokumentace pro povolovanou činnost podle § 24 odst. 3 atomového zákona, konkrétně „Limits a podmínky bezpečného provozu A004a, revize č. 4 pro 2. Blok JE Dukovany“, zahájeném na základě žádosti, kterou podala

společnost	ČEZ, a.s.,
sídlem	Praha 4, Duhová 2/1444, PSČ 14053,
identifikační číslo	45274649,
evidenční číslo SÚJB	108618

(dále jen „účastník řízení“),

podle § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „spr. ř.“), kterou SÚJB obdržel dne 2. 1. 2017, rozhodl na základě § 28 odst. 1 spr. ř. a v souladu s § 19 odst. 1 a § 24 odst. 3 atomového zákona takto:

Spolek Jihočeské matky, z.s.,
Sídlem: Kubatova 1240/6, 370 04 České Budějovice,
IČO: 45019703,

není účastníkem správního řízení

ve výše uvedené věci.

Odůvodnění:

Účastník řízení podal dne 2. 1. 2017, pod č. j. SÚJB/POD/30/2017, žádost o vydání povolení k provozu 2. výrobního bloku jaderné elektrárny Dukovany a o schválení dokumentace „Limity a podmínky bezpečného provozu A004a, revize č. 4 pro 2. Blok JE Dukovany“. Dosavadní povolení k provozu téhož jaderného zařízení č. j. 55714/2006, ze dne 8. 12. 2006, podle § 9 odst. 1 písm. d) zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění účinném před 1. 1. 2017, končí ke dni 10. 7. 2017. Na základě této žádosti bylo tedy v souladu s § 44 odst. 1 spr. ř. zahájeno správní řízení o udělení uvedeného povolení ve smyslu § 9 odst. 1 písm. f) atomového zákona a o schválení dokumentace pro povolovanou činnost ve smyslu § 24 odst. 3 atomového zákona.

Spolek Jihočeské matky, z.s., sídlem Kubatova 1240/6, 37004, 370 04 České Budějovice, IČO: 45019703, (dále jen „spolek“) podal svým dopisem ze dne 1. 9. 2016, přijatým pod č. j. SÚJB/POD/17881/2016, žádost ve smyslu § 70 odst. 2 zákona č. 114/1990 Sb., o ochraně přírody a krajiny, aby byl ze strany SÚJB informován o „veškerých řízeních týkajících se výstavby a prodlužování provozu jaderných zařízení“. Místně byla tato žádost omezena na jadernou elektrárnu Dukovany a na území případných nových jaderných zařízení. SÚJB uveřejnil informaci o zahájeném správním řízení na svých webových stránkách (<http://www.sujb.cz/aktualne/detail/clanek/zahajeno-rizeni-ohledne-dalsiho-provozu-2-bloku-dukovan/>) a tuto informaci odeslal i spolku dopisem č. j. SÚJB/PrO/78/2017, ze dne 2. 1. 2017 (doručen dne 15. 1. 2017).

Spolek se následně dopisem ze dne 5. 1. 2017, přijatým pod č. j. SÚJB/POD/417/2017 dne 6. 1. 2017, přihlásil k účasti ve výše uvedeném správním řízení, a to dle vlastních slov „podle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 218/2004 Sb.“.

SÚJB se nejprve na základě podané přihlášky k účasti v řízení zabýval otázkou, zda bylo podání provedeno osobou nadanou potřebnými atributy. Nahlédnutím do veřejného rejstříku zjistil, že spolek je platně zapsán jako právnická osoba formy „spolek“ od 1. 1. 2014 pod spisovou značkou L 555 vedenou u Krajského soudu v Českých Budějovicích. Podle čl. 8 odst. 1 stanov spolku jsou jménem spolku oprávněny navenek jednat „předsedkyně, místopředsedkyně a případně další jimi písemně pověřené osoby“. Jelikož přihláška do řízení byla podepsána předsedkyní spolku, Ing. Monikou Machovou Wittingerovou, lze mít za to, že podání bylo provedeno entitou s právní subjektivitou a jejími oprávněnými zástupci. Z hlediska obsahu podání byly rovněž naplněny požadavky § 37 odst. 2 spr. ř., neboť z přihlášky bylo patrné, kdo ji činí, které věci se týká a co se navrhuje.

Spolek se ve svém podání domáhá účastenství v řízení podle 9 odst. 1 písm. f) a § 24 odst. 3 atomového zákona na základě § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 218/2004 Sb. Tento zákon, a to nejen ve znění zákona č. 218/2004 Sb., nýbrž ve znění všech pozdějších novelizací, v daném ustanovení přiznává občanskému sdružení (tj. v režimu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a souvisejících předpisů „spolku“) nebo jeho organizační jednotce, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny, pokud má právní subjektivitu, právo požadovat u příslušných orgánů státní správy, aby bylo předem informováno o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona, s výjimkou řízení navazujících na posuzování vlivů na životní prostředí podle § 3 písm. g) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Tato žádost je platná jeden

rok ode dne jejího podání, lze ji podávat opakovaně. Musí být věcně a místně specifikována. Jak je uvedeno výše, spolek takovou žádost k SÚJB podal.

Právo účasti spolků v takto zahájených správních řízeních ovšem upravuje až navazující odstavec 3 ustanovení § 70 zákona č. 114/1992 Sb. Tento stanoví, že občanské sdružení je oprávněno za podmínek a v případech podle odstavce 2 účastnit se správního řízení, pokud oznámí svou účast písemně do osmi dnů ode dne, kdy mu bylo příslušným správním orgánem zahájení řízení oznámeno; v tomto případě má postavení účastníka řízení. Přes zjevný omyl spolku v citaci zákona je zřejmé, jaké právní úpravy účastenství v řízení se spolek dovolává. Jak je uvedeno výše, spolek oznámil svoji účast v řízení dopisem doručeným SÚJB dne 6. 1. 2017, tedy do osmi dnů od zahájení správního řízení.

Právní úpravu zákona č. 114/1992 Sb. však nelze interpretovat a aplikovat izolovaně. Kromě obecné právní úpravy účastenství ve správních řízeních, jak ji stanoví § 27 spr. ř., na jehož odstavec 3 ostatně právní úprava v zákoně č. 114/1992 Sb. navazuje, je nutno vzít v potaz také zvláštní právní úpravu účastenství v atomovém zákoně. Tento zákon, přestože nabyl účinnosti 1. 1. 2017, staví na právní kontinuitě s dosavadní právní úpravou, a to nejen v oblasti hmotněprávní, ale také u procesních ustanovení. Jeho ustanovení § 19 odst. 1, obdobně jako do 1. 1. 2017 ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 18/1997 Sb., výslovně stanoví, že „žadatel (o povolení) je jediným účastníkem řízení“. Nad to je tento princip v atomovém zákoně uplatňován na základě § 24 odst. 3 i v řízeních o schválení dokumentace pro povolovanou činnost, která jsou k povolovacím řízením komplementární, resp. probíhají v režimu společného řízení.

Záměrem zákonodárce bylo v případě řízení o udělení povolení a o schválení dokumentace podle atomového zákona stanovit výlučné účastenství v řízeních pro žadatele o povolení a schválení dokumentace, tedy způsobem, který odpovídá ustálené praxi, ale i dosavadní judikatuře k zákonu č. 18/1997 Sb. Nahlédnutím do důvodové zprávy k příslušnému ustanovení atomového zákona lze tento výklad podpořit, neboť na str. 221 a 222 zpráva uvádí mj. „Odstavec 1 zakotvuje zásadní výjimku oproti obecné právní úpravě ve směru omezení účastenství v řízení výlučně na žadatele o povolení. Úzce specifický předmět správního řízení v případě činností při mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření, daný technickou a odbornou náročností vykonávaných činností, z povahy věci vylučuje zásah do sféry práv a povinností jiných osob, nežli žadatele o povolení. Případné působení na práva a povinnosti jiných subjektů se odehrává v rovině souvisejících řízení, např. řízení podle stavebního zákona, vodního zákona, zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zákona horního nebo zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, v nichž je účastenství takto dotčených subjektů zcela na místě a je i připuštěno a vítáno.“ a „Speciální úprava účastenství v této oblasti správního práva je ostatně tradičním institutem a v minulosti bylo opakovaně judikováno soudy obecnými, ale i Ústavním soudem, že je takový postup zákonodárců legitimní a právně, jakož i ústavně, konformní (viz např. 2 As 9/2011 - 154, IV. ÚS 1791/07).“. Atomový zákon tedy upravuje účastenství ve zmíněných řízeních tak, že určuje výslovně, kdo je jediným účastníkem řízení, a, *a contrario*, tak vylučuje kohokoli jiného dle jiných úprav. Je proto vyloučeno též účastenství spolků na základě § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb.

Při výkladu vzájemného vztahu úprav atomového zákona a zákona č. 114/1992 Sb. netřeba vycházet toliko z důvodové zprávy, leč spíše z konstantní judikatury k identickému vztahu úprav zákona č. 18/1997 Sb. a zákona č. 114/1992 Sb. Pomineme-li jednotlivé vývojové kroky vedoucí k výše zmíněnému a již obvyklému způsobu výkladu vztahu obou úprav účastenství, je možné citovat rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2011, č. j. 2 As 9/2011-154. Toto rozhodnutí se ostatně vyjadřovalo k obdobné faktické situaci, k níž je

vedeno aktuální správní řízení - řízení o povolení provozu jaderného zařízení, které je již provozováno na základě předchozího povolení, jemuž končí časově omezená platnost. Nejvyšší správní soud v rozhodnutí jednoznačně konstatoval, a to s poukazem na vlastní i cizí prejudikaturu, že tvrzení věty druhé § 14 odst. 1 zákona č. 18/1997 Sb., že jediným účastníkem řízení o povolení k činnostem podle § 9 je sám žadatel, není prolomeno ani § 70 zákona č. 114/1992 Sb. Na argumentaci absencí jiných řízení, v nichž by mohly dotčené osoby uplatnit své zájmy, která byla dle stěžovatele údajně typická pro opakované povolování provozu jaderného zařízení, pak soud reagoval úsudkem, že nejde o nový záměr, o nové zařízení, které by potenciálně mohlo zhoršit stav životního prostředí oproti nynější úrovni. Jakkoli je tento typ řízení řízením o povolení k provozu jaderného zařízení, fakticky jde toliko o prodloužení povolení k provozu jaderného zařízení, jinak řečeno o prodloužení nynějšího stavu. Takové řízení o prodloužení nynějšího stavu však podle soudu nemůže představovat zásah či správní řízení, při němž „mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny“ chráněné ve smyslu § 70 zákona č. 114/1992 Sb. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem, že zájmy ochrany přírody a krajiny mohou být opravdu dotčeny toliko novým záměrem či zásahem, popřípadě kvalitativní změnou tohoto záměru; obecně však nemohou být dotčeny udržením statu quo. Tento náhled Nejvyšší správní soud považoval za daný i ve vztahu k požadavkům tzv. Aarhuské úmluvy (č. 124/2004 Sb. m. s.) a Listiny základních práv a svobod. Obdobně judikovaly i dřívější soudy a dokonce i Ústavní soud (usnesení ze dne 21. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 1791/07), který považoval takovou úpravu za ústavně konformní. Lze uzavřít, že dle ustálené judikatury zakládá § 14 odst. 1 zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném před 1. 1. 2017, výlučné účastenství žadatele o povolení, a to i vzhledem k ustanovení § 70 odst. 3 zákona č. 114/1997 Sb.

Vzhledem k identické dikci, právní kontinuitě a obecně obdobnému účelu, předmětu a náplni úprav atomového zákona a zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném před 1. 1. 2017, považuje SÚJB za nutné vztáhnout závěry dosavadní praxe a judikatury na novější právní úpravu a aplikovat § 19 odst. 1 a § 24 odst. 3 atomového zákona způsobem, kterým byl dosud aplikován § 14 odst. 1 zákona č. 18/1997 Sb. Opačný postup by narážel mj. na předvídatelnost výkonu státní správy a zásadu legitimního očekávání (viz § 2 odst. 4 spr. ř.) a zakládal by nerovnost v přístupu k subjektům v identických skutkových případech.

V aktuálním správním řízení dochází toliko k vydání souhlasu s pokračováním provozu existujícího jaderného zařízení, jehož předchozí povolení k provozu č. j. 55714/2006, ze dne 8. 12. 2006, podle § 9 odst. 1 písm. d) zákona č. 18/1997 Sb., ve znění účinném před 1. 1. 2017, končí ke dni 10. 7. 2017, a k relevantní aktualizaci dokumentace pro povolovanou činnost, bez jakýchkoli změn, které by se mohly dotknout zájmů ochrany přírody a krajiny. Není tedy možné v tomto případě aktivní legitimaci spolku zakládat na § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., jelikož je zpochybněna již sama premisa aplikace tohoto ustanovení uvedená v § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. a musí být aplikována speciální výlučná úprava účastenství v řízení podle § 19 odst. 1 a § 24 odst. 3 atomového zákona.

Z uvedených důvodů nelze přiznat spolku postavení účastníka řízení na základě § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. v řízení o udělení povolení a o schválení dokumentace podle atomového zákona.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat prostřednictvím SÚJB, odbor hodnocení jaderné bezpečnosti, Senovážné náměstí 9, 110 00 Praha 1, rozklad k předsedkyni SÚJB, a to do 15 dnů ode dne doručení tohoto usnesení. Rozklad proti usnesení nemá odkladný účinek.

Za Státní úřad pro jadernou bezpečnost

Otisk úředního razítka

Podepsáno elektronicky

Miloš Nekuža

Oprávněná úřední osoba

Rozdělovník:

1. Ing. Monika Machová Wittingerová
Spolek Jihočeské matky, z.s.,
Kubatova 1240/6,
370 04 České Budějovice
2. spis